

1926 THÁNG 11 NGÀY 10
Năm mậu thân tháng 9 ngày 20
Xuất bản thứ ba, thứ năm, thứ bảy
Mua báo phải trả tiền trước
报社 - quán. Tờ soạn và
Bản tin lời rao.
Số đường Lagondière, số 72
Giá vé: 500.
nơi in: SAIGON

PHỤC NHÁ NAM

Nói qua chủ nghĩa thực dân.

Ông Louis Jalbert có đề lời rằng: Kể đi thực dân hết sức tiêu phà thô sần và sự xâm phạm lớn, rồi lại tiêu diệt một cách tàn độc dân sinh trong xứ.

CUỘC VÂN-DỘNG NỮ-QUYỀN TRONG CÁC NUỐC

Số báo trước em có nói Nữ-quyền xuất hiện trước hết ở nước Pháp đầu năm đại-cách-mạng 1789.

Từ đây về sau, phụ-nữ các nước mới lần lần chịu ảnh hưởng do mà nỗi lòng phong trào « phụ-nữ vân-dộng » hang-hái như là từ khi Âu-châu tới giờ.

Nay em xin tiếp theo và bay tớ sự vân-dộng Nữ-quyền, danh-sách các nhà nữ ảnh-hưởng chủ-trương cho cuộn tân-hàn áy.

Nữ-quyền vân-dộng trước nhất ở Pháp, Anh và Mỹ và nước này cách-mạng chính trị sớm hơn hết. Quan-chủ đỗ rồi, thi Anh lập chính-quân-chủ lập-hiện, còn Pháp và Mỹ thì lập thành chính-thủ công-hoa.

Trong xã-hội đồng thời lấy theo chính-thủ dân-chủ và tư-tiếng bình-dâng tự-do, nên dân-bà cũng là dân-phái có quyền như dân-ông, được tuyển-cử nghị-viên, tham-dự chính-trị.

Nước Anh thi Nữ-quyền tiến bộ hơn cả, vì có dân-bà nhiều hơn dân-ông. Đầu thế-kỷ 17, dân-bà vẫn còn ngu-dot, không biết hạnh-phúc của đời mình là gì. Sau nhò cô Nữ-vương Anna lên ngôi, và ảnh-hưởng của hai nhà vua-el-Addison và Sterio nén cải-tục khinh-giá trọng-trai-một-bút. Từ đây dân-bà mới biết ham-văn-chương, mưu-sinh-kết, đến thế-kỷ 19 phụ-nữ mới kết-nhieu đoàn-thủ vân-học.

Phụ-nữ nước Anh đầu-bút có tư-tưởng xã-hội. Vô sau như sách « Nữ-quyền Biện-hó-luận » của bà Wollstonecraft, nên sự vân-dộng tham-chính càng ngày càng kịch-lịch, bê-sinh-hoạt càng ngày càng mó-mang. Bao nhiêu đạo đức tập-quán cũ phản-biệt nam-nữ đều tiêu-đuợt, mà tư-tưởng tự-do bình-dâng đều truyền-bà rộng ra.

Sau khi chiến-tranh ở Grimée thi Nữ-quyền đã thấy tiến-bó lâm.

Bấy-giờ công-việc trong xã-hội phần-nhiều đều do một tay dân-bà. Các bạo-nữ vân-hào có danh-sabit trong cuộc vân-dộng Nữ-quyền như là bà Brontë, Elliot, Browning, đều chiếm địa-vị tối cao trong văn-hoc-sử không kém gì dân-ông.

Năm 1867 ở Manchester, Londres, Edinburgh, phát-sinh nhiều đoàn-thủ phụ-nữ tham-chính.

Qua năm 1870, thi các hội-hè, báo, sách, do dân-bà chủ-chương rất nhiều. Như là hội « Toàn-quốc phụ-nữ tuyển-cử » do vân-vong-nhan của nhà kinh-tế-học Phúc-tần-Bắc-chí-trưng, chủ-nghĩa bà là chủ-nghĩa hòa-blanh. Hội « Phụ-nữ xã-hội chính-trị » thi là Pankhurst phu-nhan làm-thông-soát — Tư-tưởng của phu-nhan rất kịch-lịch nên thường hay phản-dot với hội « Toàn-quốc » Phụ-nữ Tuyển-cử.

Về vân-dộng phụ-nữ tham-chính nước Anh, thô-lực thô-hỗng lâm, là từ khi đảng-tự-do lâm-tổ-chức nỗi-cá.

Năm 1908 một phần phụ-nữ hiếp-nhau lập-nhà hội « Phu-nữ tham-chính » do Hán-phuc-Lê-nữ-sai-lâm-linh-tu, v... v...

Đến năm 1914 thi Nữ-quyền vân-dộng một ngày một mạnh-nhỏ, thô-lực một ngày một khoáng-trường. Từ đây trong cả nước Anh dân-bà đều quyền-lợi chính-trị đồng-dâng với dân-ông.

Mỹ-quốc — Phụ-nữ nước Mỹ thi vân-dộng tham-chính cũng như nước Anh. Năm 1917 thi được quyền-tuyển-cử.

Bên phải dân-ông ở Nữ-Unc-cục-lục phản-dot nỗi-quyền.

Bạn phu-nữ trái bao-lần thất-bại, thô-mà khí khai-cang-hang, nhốt-tâm-cang-sot.

Và sau nhò có máy chém-tán-tru ma dâng-phu-nữ được thắng-lợi.

Sự vân-dộng Nữ-quyền ở Mỹ được thành-công là nhờ-thực-công của hai đoàn-thủ lâm ở Mỹ là hội « Quốc-gia phụ-nữ tuyển-cử quyền » (Association nationale américaine du suffrage des femmes) và đảng « Toàn-quốc phụ-nữ » (Parti féministe national.)

Nga-la-Tu — Ở nước Nga thi không có sự vân-dộng Nữ-quyền. Vì nước Nga thuộc vò giao-áp vò-đàn, dân-bà cũng như dân-ông, đều lo toan phản-dâng đỡ cáo-gia-cấp vò-đàn được dân-bà đỡ cáo-gia-cấp vò-đàn và quan-khoa-mang. Nhưng cũng có thò gởi là có phản-hor cáo-nghị-viên kia.

Trên các nghị-viên này, có Hội đồng Chánh-phủ lù lù hòn-hết.

Hội viên thi toàn là người thay mặt cho Chánh-phủ, như Nam-ký thời có quan Thống-Hồc, Trung-ký có quan-khoa-mang đại-thần-cửu triều-dinh và quan-khoa-sử, Bắc-ký thời có quan-khoa-sử, Lào thời có quan-khoa-mang của vua Lào và quan-khoa-sử, Cao-môn thời có quan-khoa-mang của vua Cao-môn và quan-khoa-sử.

Ngoài số này ra, Nam-ký vén-phiết-phái ông-hội trưởng Nghị-viên Quốc-Hạt, Phòng-Canh-Nông và Phòng-Thương-mại có hội trưởng đổi-thay-mặt. Ở Cao-môn và Bắc-ký Trung-ký thời có 2-3-4-5-6-7-8-9-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100-101-102-103-104-105-106-107-108-109-110-111-112-113-114-115-116-117-118-119-120-121-122-123-124-125-126-127-128-129-130-131-132-133-134-135-136-137-138-139-140-141-142-143-144-145-146-147-148-149-150-151-152-153-154-155-156-157-158-159-160-161-162-163-164-165-166-167-168-169-170-171-172-173-174-175-176-177-178-179-180-181-182-183-184-185-186-187-188-189-190-191-192-193-194-195-196-197-198-199-200-201-202-203-204-205-206-207-208-209-210-211-212-213-214-215-216-217-218-219-220-221-222-223-224-225-226-227-228-229-230-231-232-233-234-235-236-237-238-239-240-241-242-243-244-245-246-247-248-249-250-251-252-253-254-255-256-257-258-259-260-261-262-263-264-265-266-267-268-269-270-271-272-273-274-275-276-277-278-279-280-281-282-283-284-285-286-287-288-289-290-291-292-293-294-295-296-297-298-299-299-300-301-302-303-304-305-306-307-308-309-310-311-312-313-314-315-316-317-318-319-320-321-322-323-324-325-326-327-328-329-330-331-332-333-334-335-336-337-338-339-340-341-342-343-344-345-346-347-348-349-350-351-352-353-354-355-356-357-358-359-360-361-362-363-364-365-366-367-368-369-370-371-372-373-374-375-376-377-378-379-380-381-382-383-384-385-386-387-388-389-390-391-392-393-394-395-396-397-398-399-400-401-402-403-404-405-406-407-408-409-410-411-412-413-414-415-416-417-418-419-420-421-422-423-424-425-426-427-428-429-430-431-432-433-434-435-436-437-438-439-440-441-442-443-444-445-446-447-448-449-450-451-452-453-454-455-456-457-458-459-460-461-462-463-464-465-466-467-468-469-470-471-472-473-474-475-476-477-478-479-480-481-482-483-484-485-486-487-488-489-490-491-492-493-494-495-496-497-498-499-500-501-502-503-504-505-506-507-508-509-510-511-512-513-514-515-516-517-518-519-520-521-522-523-524-525-526-527-528-529-530-531-532-533-534-535-536-537-538-539-540-541-542-543-544-545-546-547-548-549-550-551-552-553-554-555-556-557-558-559-560-561-562-563-564-565-566-567-568-569-570-571-572-573-574-575-576-577-578-579-580-581-582-583-584-585-586-587-588-589-589-590-591-592-593-594-595-596-597-598-599-599-600-601-602-603-604-605-606-607-608-609-610-611-612-613-614-615-616-617-618-619-620-621-622-623-624-625-626-627-628-629-630-631-632-633-634-635-636-637-638-639-640-641-642-643-644-645-646-647-648-649-650-651-652-653-654-655-656-657-658-659-660-661-662-663-664-665-666-667-668-669-6610-6611-6612-6613-6614-6615-6616-6617-6618-6619-6620-6621-6622-6623-6624-6625-6626-6627-6628-6629-6630-6631-6632-6633-6634-6635-6636-6637-6638-6639-6640-6641-6642-6643-6644-6645-6646-6647-6648-6649-6650-6651-6652-6653-6654-6655-6656-6657-6658-6659-6660-6661-6662-6663-6664-6665-6666-6667-6668-6669-66610-66611-66612-66613-66614-66615-66616-66617-66618-66619-66620-66621-66622-66623-66624-66625-66626-66627-66628-66629-66630-66631-66632-66633-66634-66635-66636-66637-66638-66639-66640-66641-66642-66643-66644-66645-66646-66647-66648-66649-66650-66651-66652-66653-66654-66655-66656-66657-66658-66659-66660-66661-66662-66663-66664-66665-66666-66667-66668-66669-666610-666611-666612-666613-666614-666615-666616-666617-666618-666619-666620-666621-666622-666623-666624-666625-666626-666627-666628-666629-666630-666631-666632-666633-666634-666635-666636-666637-666638-666639-666640-666641-666642-666643-666644-666645-666646-666647-666648-666649-666650-666651-666652-666653-666654-666655-666656-666657-666658-666659-666660-666661-666662-666663-666664-666665-666666-666667-666668-666669-6666610-6666611-6666612-6666613-6666614-6666615-6666616-6666617-6666618-6666619-6666620-6666621-6666622-6666623-6666624-6666625-6666626-6666627-6666628-6666629-6666630-6666631-6666632-6666633-6666634-6666635-6666636-6666637-6666638-6666639-6666640-6666641-6666642-6666643-6666644-6666645-6666646-6666647-6666648-6666649-6666650-6666651-6666652-6666653-6666654-6666655-6666656-6666657-6666658-6666659-6666660-6666661-6666662-6666663-6666664-6666665-6666666-6666667-6666668-6666669-66666610-66666611-66666612-66666613-66666614-66666615-66666616-66666617-66666618-66666619-66666620-66666621-66666622-66666623-66666624-66666625-66666626-66666627-66666628-66666629-66666630-66666631-66666632-66666633-66666634-66666635-66666636-66666637-66666638-66666639-66666640-66666641-66666642-66666643-66666644-66666645-66666646-66666647-66666648-66666649-66666650-66666651-66666652-66666653-66666654-66666655-66666656-66666657-66666658-66666659-66666660-66666661-66666662-66666663-66666664-66666665-66666666-66666667-66666668-66666669-666666610-666666611-666666612-666666613-666666614-666666615-666666616-666666617-666666618-666666619-666666620-666666621-666666622-666666623-666666624-666666625-666666626-666666627-666666628-666666629-666666630-666666631-666666632-666666633-666666634-666666635-666666636-666666637-666666638-666666639-666666640-666666641-666666642-666666643-

Giải cầu đố

Cầu đố của Bồn-bảo dâng dù sáu
ky, nay xin giải ra đây cho chư độc
giả biết:

Phái cát giấy như bình dưới đây
một dung.

Máy vi sau này giải trung cầu
đố:

Nguyễn-vân-Nam Postes T. T.
Bacieu. Trung hưng nhứt.

NƠI TÌNH CHUA TRÀI

(NGHỆT-TÌNH TIỀU-THUYẾT)

Tác giả : NGUYỄN-THỊ QUÁC-HOA

(Cẩm trích sao nguyên bản)

(tiếp theo)

VIII. — Hi vọng thành ra khôn-sầu

Xin chép nguyên tập-thơ ấy ra đây

• Vì chẳng duyên-nợ ba-sinh,
• Lam chi dem thời khuynh
thành trên người».

NGUYỄN DU

Bạn phương trời ôi!

Nhó nhau không biết làm thế nào,
thuong nhau không biết làm thế nào,
ngông-cuồng viết mấy trường
nay, người chung-tinh tất cung biếu
cho tám lồng khôn-sầu vậy.Hanoi, le 7 September 1947.
TRẦN NHẬT-DUẬT

« bao giờ cũng là sự cảm động
của tim lòng anh, trái tim anh
còn nhạy, tình anh còn dày,
Đều đó quyết-nhiên là phải thế.
Nay anh yêu em mà chưa hợp
được, vì thế mà đau lòng, lật cả
thế mà sung-sướng, anh không
hết hối-hận.

« Anh lại nghiêm rẳng, yêu-
thương là thản-dịu, có yêu-
thương mới có sự là: người đã
đỗ, tri đã khác, mà từ biết cuộc
đời như ý-vi.

« Anh yêu em nhô-nhung qua
mà đêm chay thán-thức, không
dè nhớ vay mà thêm được nghĩ-
lực, thán tuy đau yêu mà lao-
động rất nhiều. Kỳ thay! Điều
thay!

« Phản anh là nam-tử đầu sao
cứng là nam-tử, dù cường nghị
mà chịu nhường nỗi khôn-thống;
anh chí to cho em phản gáy
thiên-niên, xa-xuôi cách-trò,
làm sao an lòng được, rồi ai an-

nhủ, và rõ em bấy giờ?
Thơ của em rõ là tim lồng em.
Có như thế anh mới biết công-
phu em chờ đợi, tim lồng em
thần-thức, em thật đáng trân-
 trọng muôn-vạn.

« Anh xem đỗ thời tuy một cõi
cách mà lòng đã gần, tuy xa-
xuôi non-nước, song em đã hiểu
anh còn hơn là ai hiểu anh, xa-
cách mà gần-gũi, anh mừng và
cảm-án em.

« Em chí đọc có quyền » Tình-
Thiên-Nhân» mà đã thấu-đạo
lòng anh rồi, lạ thay! ái-tinh
thật là thản-dịu.

« Em đỗ mà hiểu rắng, lòng
anh là lòng hay cảm, cảm với
em cũng một cõi-anguồn; em
không nói rõ, song anh lượng
xét cũng đoán được. Vì anh
không hiểu được em như thế,
thì sao đang với tám cảm-tinh
quí-hữu của em?

« Em đã xét đoán được tám
lòng của anh, em lại là một

hội một thuyên với anh nha. Vì
em cũng như anh hay xúc-cdm
về thô-tinh mà không thô-không
khô-thống bl-ai được.

« Tánh tình giống, tri-thức hợp,

và đời đều có thường!

« Đỗ nam, nử như thô mà
không sum họp cùng nhau, thời
sau cho hiệp lễ Trái. Trái đã
định cho hai giống đồng thính
đồng khí phái thường-yêu nhau!

« Em với Hết ta yêu nhau, trong
nhau, chia nhau, tám-tinh ấy
biết đến bao giờ cho hết?

« Vì sao mà anh yêu em? Anh
yêu em mà anh yêu thế nào? —
Và yêu mà trân-trọng em thế
nào?

« Anh từng nói rõ lòng anh,

nhung ngày giờ gặp gỡ còn

chưa tới, mà bạn chọn trời lại

thôn-thức ngai-ngàng. Càng

yêu, càng ngai, càng ngai càng

bí-quan. Anh biết như thế cho

nên anh bình-tinh nói rõ, xin

em biết cho lòng anh, em an-

long thi au mồi voi da.
« Bất dù giao-thập với em, là
nhó thơ của em rõ là bùa-tinh và
sự hồn-nhân cõi cách, anh nem
rồi thô bl-ai rõ tám-tinh am pha
ngày hôm nay. Anh biết cho
nên anh yêu, em oil chờ trách
anh: sự yêu-thương đó anh
không thể không có được, vì ta
17, 18 tuổi tôi này, anh vẫn
khoa-khai cho được người tri-
kỷ. Em đã biết rằng, tri-kỷ khô
tim, tri-âm khô gáy, thời em
chỗ phun anh.

« Bởi người con gi đầu-dòn

bằng dung-rồi một mình trên

đường cay đắng mà bên cạnh

không có bạn lòng? Bởi người

còn gi sung-sướng hơn là buồ

trên thô-lộ, khi ngón cánh hoa

đẹp mà khen dồi, thời bạn bè

cạnh cũng nức-nở cười, khi ném

vì cay chưa mà nhả mặt, thì

bạn tri-kỷ cõi mình mà than-

thò và đưa tay vuốt-va an-nút?

(Còn nữa)

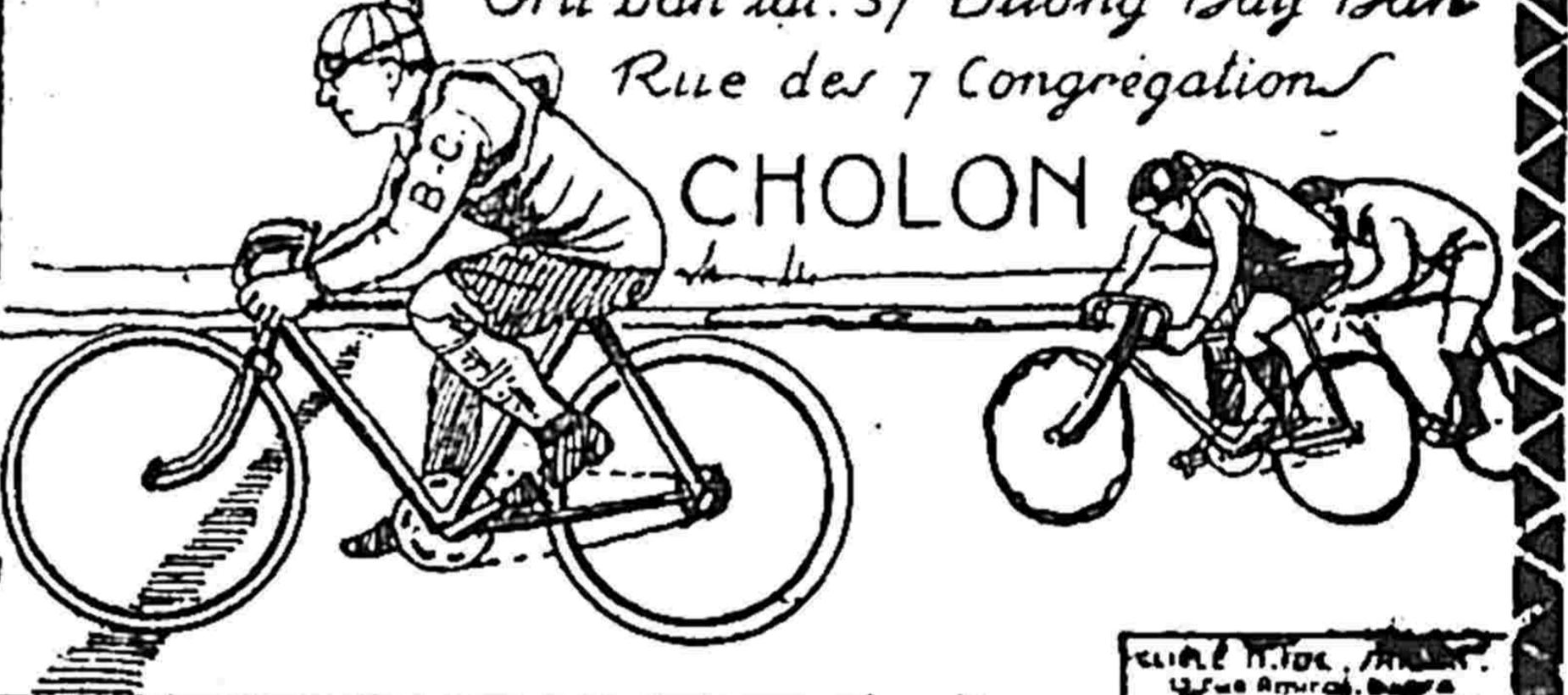
BECCESPORT

CHÚA CỦA CÁC HIỆU XE ĐUA
chè riêng cho người Anh nam dùng

chủ nhơn: B. CANCELLIERI

Trữ-hán tại: 37 Đường Bay Ban
Rue des 7 Congrégations

CHOLON

DOI CHO ROI

Tiệm báu Hột xoàn FRANCOIS-SU đã dọn lại sô 68 góc đường Bd. Bonnard và Filippi gần chợ mới Saigon, nơi nhà thương thi ngó xéo qua, gần nhà ngú Nguyễn-phong-Canh (chỗ căn nhà của Đô-văn-Mười bán hàng lúc trước).

Sáng diệp khai trương M. FRANCOIS-SU hạ giá hột xoàn rất rẻ nội trong 2 tháng.

THỜI SỰ

CHOLO
Nghèo quá phải tự vận
Bữa 5 tay, 8 giờ tối, 4-xăm Ông-
Phiếu 31 tuổi, uống & phien-má bù
vận, vì nghèo khô-biến hoạn, không
ai nuôi dưỡng.

Linh bát
Mấy lúc sau nay, ở Cholon có xảy
ra nhiều việc lén-xộn, như là trộm
cướp, dân chém v.v. nên Linh-mật
thám quyết định bắt cho được bọn
gian-ác.

Đêm hôm kia, Linh đón mấy tên
đường mà xét giấy người qua lại.
Sáu trăm người bị bắt giấy, 150
bị cầm-lại.

TRÀ VINH
Bị bắt
Nguyễn-van-Muôn, lãnh-trưở 40
đóng bắc của Thị-Báu rồi trốn-mất.

lại lấy một cái giấy thuế tên tên
khác mà dùng như của mình mới
bị bắt giải-ta.

CÀMAU
Gian bít bát

Mấy người khách-trú kinh-tan sau
này bị giải-ta vì dùng cán-giả mà
buôn-bán: Trần-Quan ở Tân-Hung;
Vượng-gia, Ngô-gia-Thanh, Ma-Hung
Lý-Vinh, ở Hưng-my, Trịnh-Loại ở
Hưng-long.

SÓC TRĂNG
Cướp bùn ngày

Cô Lương-thị-Tú 26 tuổi, gốc ủ
Bãi-xáu, nửa đường bị tên Cao-men

chặt đường đánh mà giật vàng-vàng.
Thị-Tú kêu cứu, có người đi xe hơi
ngang đó, nghe là ngừng lại rượt bắt
được tên Cao-men. Son-Liêm 18 tuổi
ở Sóc-trăng.

RẠCH GIA
Vượt ngục

Thầy André Francois Trần-vân-
Liêng dàn tay ở Rạch-gia, bị tòa
buộc tội bán-súng-lậu, nón-bị giiam
tại-khám Rạch-gia, mỗi bữa có đem
cơm-tay cho ăn, có cho vợ và thăm
thông-thâ dâ trao cho 3 trăm đồng
bạc.

Đêm 28 rạng-mat 20 tháng 10,
mười-một giờ khuya, quan-kham-vô

mở cửa mà nói với thầy Liêng rằng
quan-bồi-thẩm cho thầy tại ngoại
hầu-trá. Thầy với vàng ra khỏi khám.
mà đi về Cần-thơ.

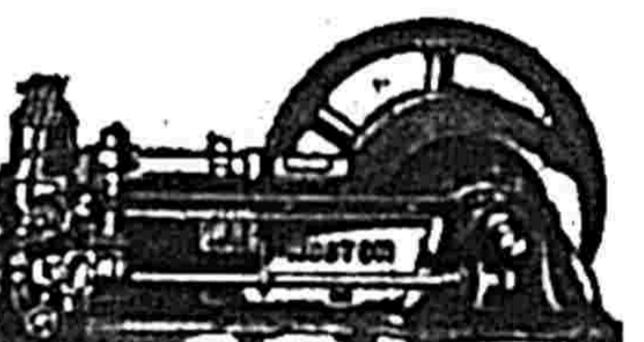
Sáng ra tòa biết là mưu kế của
Thầy Liêng, nên cho lính di kiêm.

Thầy Liêng nhảy lên xe-hơi của
người ta mà chạy qua Long-xuyên.

Linh lấy xe rượt theo gần Bình-
thủy, thầy Liêng tặc-dèn, nhảy qua
đường mà nấp. Linh vò ý, chạy
thẳng qua O-mon. Thầy Liêng lén
xe chạy trở-lại, một hồi bị lính trò-
lại theo kip, thầy bỏ xe-xe nhảy-xuống
kinh, lính nhảy theo mà bắt không
được vì trời tối. Đến nay cũng chưa
thấy ở đâu.

Nhà nổi ông quản-kham-dòng
tòng mà thả thầy ra.

NGUYỄN-VĂN-CHỐC

38, Rue Amiral Courbet -
SAIGON

Thiên-nghệ về máy xay lúa gạo,
đã ráp-hơn 40 cái nhà máy rõ đều
đang vừa-lòng-quí-khách.

Máy xay chạy bằng moteur dầu
Mazout hay là máy lúa-chum-trầu,
lớn nhỏ dù-kieu, mua bán-thật-thâ,
bảo-kiết gạo không-nát và không
hở, giá-phai-chảng.

Bánh-Công Án

HỘI THỦ BÀY
Xứ đại-trung, Bdo-Anh tò chon-tinh
Sáp diệu-ké, Tđ-Khuê dèn tội ác

(tiếp theo)

— Bán ido-gia hối hảm tòi
nghe một trận gió trời thổi xay
quanh mình tòi một hối ròi tan
mất. Tòi đó trời đì tòi tòi ngã mè
mết. Tòi sảng tòi mòi kêu thêm tòi
người lòi cát-cát chòi nòng đặng
chò ido-gia tòi khán-nghiem. Lòi
thiệt khai, ngay cát xin ido-gia
mình xết..

Bánh-Công là người thông
minh, tri-hu, đoán-việc-như

thìn, vừa nghe qua lòi khai, biết
Bdo-Anh đát đều mị-mộng khai
đối, bèn nứt quan-bdo đánh-nửa.
Quan-nha-dịch ròi đánh 20

trung-thi Bdo-Anh chia không
thấu, kêu la xin đê cho va khai
thiệt. Bánh-Công trang-en ngưng
tay-lại.

Bdo-Anh khai:

— Tại sao mì biết có cái tú-thi
kia mà toàn-thay đổi?
— Ký là sự bất-dắc-dĩ vì sao
tòi mà tòi phái làm liều-vay, tòi
cái xin ido-gia dung-thù.

Chàng đò Trương-Nhị mới chia
nói-thay với tòi rằng và cung
lịnh Tđ-thanh-Long chòn một
người bị giết Tđ-thanh-Long cho
và 8 lượng bạc. Mì một mình và
lâm-không-nồi, nên kêu tòi phu
giùm và chia cho tòi 3 lượng.

Tòi el nghe ham tiền bắc-nén
không-ké phái quay gi-nhà-cá
vàng-lời theo va tòi một chò kia,

có bón già-nhêm của Tđ-thanh-

Long chòn-sún. Chàng nó thấy
cho chàng tòi dem chòn ở nơi
miêng-dắt hoang-kia, thò-nén
tòi mòi biết mà dem rho-tròi cái
thay-mát-này. Ngay lòi tòi
tòi bát ngay, cái xin ido-gia.

Bánh-Công nghe xong tí-ngh

rằng: « Tòi này, lại còn thêm
một cái ido-mạng nứa đây. Ta
tòi đây chòng-bao lâu mà gấp
nhieu đều-cam-go như rây. »
Nghì ròi tòi hối-tiếp:

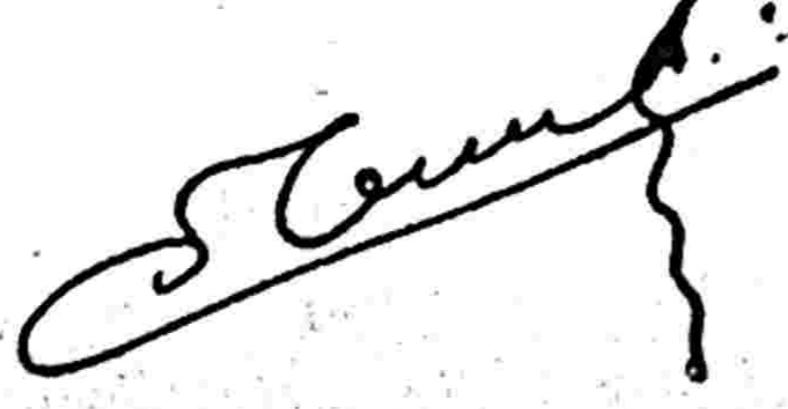
— Mì cà khai-thay tòi, cà là ta
dung-chò cho duay, rây-chò cái
thay của người già-kia ở đâu?

— Bán ido-gia viêt-dò thiet-tai
không-hiệu, cà cái-thay tòi chon
đò tòi cung-không-hiệu là el-ròi
ai-giết.

Đang-khi-rán-dap-phân-vân,
bóng-ở-ngoài-có-một-người-chen
và nói-lòn-ràng:

HỒNG-KIỀU.

(còn nữa)

1928 THANG 11 NGAY 13
Năm mậu thìn tháng 10 ngày 2
Lịch bia thứ ba, thứ năm, thứ bảy
Mùa bão phải trả tiền trước
Bao - quan, Tòa-soạn và
Số tiếp lời rao
đường Lagrandière số 72
Giấy thép nói: 606.
SAIGON

ĐƯÔC NHÀ NAM

Người ta buộc tôi đốt đèn xe.
Có sao là ngại không buộc cha mẹ đốt đèn trong ác trê
còn.

Jean Macé.

Hội-dòng Quan-hạt nhóm lần thứ tư

Bữa 8 tháng 11 này, đúng 4 giờ chiều, hội-viên quan-hạt tây nam nhóm lại để bàn tính số công nho mới của Chánh-phủ trình qua. Trong số ấy phòng này không có 2 triệu ba chục muôn đồng thuế mới, vì hôm trước nghị viễn tây nam đã bỏ rõ.

Nghị viễn vừa an toà; thời ông NGUYỄN-VĂN-THỊNH, đọc bài pháo bäm cho hội-dòng biết về việc người ta giàn dát của dân ở làng Tân-duyết, Camau. Ông THỊNH kể nói oan ức, khổ cực của dân nghèo, và xin chánh-phủ phải lập tức thi hành thoả nhao cho dân nghèo khỏi bị hiếp. Quan Thống-đốc nói rằng ngài đã cho người tra xét việc ấy, nhưng chưa xong, ngài hứa sẽ lấy lòng công bình mà phân xử việc của ông THỊNH đã to bậy.

Kể đó hội-dòng xét mấy chục việc diễn ra, rồi phò y, không có chi lạ.

Xét hết mấy chục việc diễn ra, là gần 8 giờ tối. Các ông nghị ngồi lâu cũng mệt nên ông hội trưởng mong việc bàn luận lại, dù nghĩ một lát.

Nghị được 15 phút, ông hội-trưởng và ghê ngô, rung chưởng cho hội-viên nghe mà nhóm lại. An toà xong, ông-thí-ký đọc bài pháo-bäm và bàn « Ủy-tuân » để dừng đây nói với hội-dòng rằng ngài muốn cho hội-viên quan-hạt hiểu rõ ràng số chi tiêu mỗi việc, mỗi số, nên ngài có ra lệnh cho các quan-chủ các số, mỗi ông phải làm từ pháo-bäm rành rõ, chắc chắn để cho hội-dòng do theo đó mà bao tinh-công-nho.

Kế đó, ông De Lachovrotière, là người thuỷ nay nghịch với dân Annam, đứng lên là ô om sòm, chỉ trich quan Thống-đốc Nam-kỳ một cách rất dữ dội. Ông nêu thê đưa làm phải viễn bao ủy-viên xét công nho, mà nói một hồi rất lâu, đại dà ông nói chánh-phủ xài phí tiền bao, và không giài gì đến Quán Hạt, mỗi khi muốn dùng tiền không thêm trình trước cho hội xét.

Quan Thống-đốc châm châm cười, dù cho ông kia mặc tinh-châm chích.

Lời chỉ trich của ông ấy cũng có chánh châm, song vì ông cứ nói một việc đối ba lần, lại nói xéo xác quan Thống-đốc nêu chí thính giả đừng nghe và hội viễn ngôit trong đều lầm chán ngán cả.

Tối sau giờ ruồi, ông hội-trưởng đỡ cuồn đầu lè hội-dòng Quán Hạt ra mà nói với ông De Lachovrotière rằng hội-viên không được phép nói hỏi, nói huy không dỗ cho kẻ khác nói, mỗi người được phép nói 15 phút mà thôi, nếu qua 15 phút mà chủ chuyen chưa dứt thời phải xin thêm 15 phút nữa.

Ông De Lachovrotière dở mặt, tía tai, trả lời rằng ông thô matic cho bao ủy-viên xét công-nho mà tò bảy ý kiến chia bao ủy-viên cho hội-dòng biết mà xét đoán, nếu cảm ơn nói quá 15 phút thời ông nói không cần lè, hội-dòng không biết đâu mà quyết định.

Ông NGUYỄN-PHAN-LONG đứng dậy nói với ông hội-trưởng rằng cái điều lệ hạn 15 phút cho mỗi người hội-viên, không có thê ép người thay mặt bao ủy-viên xét công-nho được.

Ông còn nói rằng năm 1922, khi hội-dòng xét vụ chánh-phủ bán Thương-Khẩu Saigon cho ông Candler (Cần-đo-li-đe) có nhiều ông hội-dòng đồng lõn công-kích cái việc ấy, thời ông hội-trưởng lúp dò cũng có dem cuồn đầu lè này mà cảm thấy nghe binh phao phản đối công-

Chánh-tri nuôc Pháp

SÁNH BIÉN

DEPOT LEGAL
INDOCHINE
N° 9931

Poincaré từ chức.

Các báo tây bàn luận khong ngọt.

Người Pháp & thuộc địa rất lo lắng.

Dân sự nuôc Pháp lại càng lo hơn.

Thứ thi vịp từ chức của Poincaré quan hệ lâm.

Quan hệ cho nuôc Pháp mà có quan hệ đến Việt-Nam chăng?

Rất quan hệ, vì nước Pháp cần quyền chánh-tri nuôc ja : nếu chánh-tri nước Pháp, chính biến thi chánh-tri thuộc địa cũng sánh biến vậy.

Bà vây, trong vụ từ

chức này có quan thuộc địa

thuỷ thương tho túa là dời một

cái chuồng trinh hành động.

Nói cho đc giài biết công cuộc

thi, chò dâu chánh-tri thuộc địa

có sánh biến cách nà, mà người

cảm dâu là kinh thà chả nghĩa thư

dân, thi dàn ta cung không được

giải phóng chà chí.

Thuở nay lt ài bân dòn chánh-tri ngoai quâc.

Dân chúng chí

bết công cùuyn nuc nhâ.

Chúng tôi bân dòn việc này là vi

thầy các báo nói sai nhau lâm,

lại vi muốn cho dân chùng lâm

lâm quan tâm dòn việc ngoai

quốc.

Báo của người Tây ở thuộc địa

hò hào ròng ròng cầm

quyền chánh-tri thi khôn gai thi

thuỷ ngay trước.

Điều này có lý lâm vi nếu lập

đảng thi thi hành chánh sách

của đảng chò cùn theo al P

Đó là lực lượng cấp tiến gần chia

phân, may nhâ ông Ba-la-dò hét

séc ngan edn.

Còn trach ông He-ri-đ không

thuong nước thi sai lâm.

Nếu ông dâu có hơ

minh vào hành sự chung với ông

Poincaré là người nhâ nghich

với tòi.

Có lẽ ông He-ri-đ và Sa-

rô thấy ai có quyền thi theo.

Còn nói chí có ông Poincaré

cum quyền chánh-tri được thi.

tuy là hưu lý chò chua dâng.

Không phải thi Poincaré tài nang

nước Pháp hò vây.

Bởi Poincaré

là con nhâ giàu xuât thân, nén

Poincaré là con chau-cula bón tu

bón. Nước Pháp hòn nay tuy là

thuỷ ngay trước.

Đó là kinh thà chả nghĩa thư

điều nay.

Trach ông He-ri-đ

thuỷ ngay trước

thuỷ ngay trước